

Vergaderjaar 2010–2011

32 176

Wijziging van de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra, de Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet educatie en beroepsonderwijs en de Wet verzelfstandiging Informatiseringsbank in verband met het gebruik van het persoonsgebonden nummer bij onder meer de uitwisseling van leer- en begeleidingsgegevens van leerlingen

B

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAPSBELEID¹

Vastgesteld 16 november 2010

Het voorbereidend onderzoek heeft de commissie aanleiding gegeven tot het maken van de volgende opmerkingen en het stellen van de volgende vragen.

1. Inleiding

De leden van de **CDA**-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van het wetsontwerp en de behandeling ervan in de Tweede Kamer. Het voorstel behelst voor een groot deel een codificatie en regulering van een bestaande praktijk en – via het gebruik van het persoonsgebonden nummer – een stroomlijning en vereenvoudiging van de uitwisseling van leerlinggegevens in en tussen diverse onderwijssectoren. In die zin valt het wetsvoorstel toe te juichen. Deze leden constateren dat het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) de wetgeving ook onderschrijft.

Tegelijkertijd is zorg over het toenemend gebruik van elektronisch dataverkeer door de overheid – in vele sectoren en beleidsterreinen – op zijn plaats. In dat opzicht is het onderhavige wetsontwerp een stap in een voortgaand proces van digitalisering. Bij al deze incrementele wetgeving achten de leden van de **CDA**-fractie het gewenst om de komende tijd opnieuw ten principale en in algemene zin met de regering van gedachten te wisselen over deze ontwikkelingen.

¹ Samenstelling:

Schuurman (CU), Holdijk (SGP), Dölle (CDA) voorzitter, Dupuis (VVD), Linthorst (PvdA), Tan (PvdA) vicevoorzitter, Essers (CDA), Meulenbelt (SP), Ten Hoeve (OSF), Leijnse (PvdA), Staal (D66), Thissen (GL), Hamel (PvdA), Goyert (CDA), Leunissen (CDA), Asscher (VVD), Hermans (VVD), Ten Horn (SP), Slager (SP), Vliegenthart (SP), De Boer (CU), Duthler (VVD), Kuiper (CU), Lagerwerf-Vergunst (CU), Laurier (GL), Koffeman (PvdD), Yildirim (Fractie-Yildirim) en Flierman (CDA).

Ook het onderhavige wetsontwerp roept vragen op rond de toestemming van het gebruik van gegevens, de beveiliging, het ongewenst en te ruimhartig verstrekken van gegevens en de ongewenste koppeling van bestanden. Niet voor niets is aan deze aspecten bij de behandeling in de Tweede Kamer veel aandacht besteed. De leden van de **CDA**-fractie juichen het toe dat de bewindslieden in het debat met de Tweede Kamer hebben toegezegd in een AMvB nader te zullen preciseren welke gegevens zullen worden uitgewisseld. Deze leden hebben over dit wetsvoorstel nog een aantal vragen.

De leden van de **VVD**-fractie hebben kennis genomen van het wetsvoorstel en hebben daarover een aantal vragen en opmerkingen.

De leden van de **PvdA**-fractie hebben kennis genomen van het wetsvoorstel en sluiten zich bij een aantal vragen en opmerkingen van andere fracties aan.

De leden van de **SP**-fractie hebben kennisgenomen van het wetsvoorstel. Zij constateren dat het voorstel over drie zaken gaat. Het regelt het gebruik van het persoonsgebonden nummer – het Burger Service Nummer of BSN – bij uitwisseling van leer- en begeleidingsgegevens tussen scholen. Ook wordt er ten behoeve van de bekostiging van leerlingen in het regulier onderwijs, die ambulante begeleid worden door scholen voor speciaal onderwijs (SO), het gebruik van het BSN vastgelegd bij opgave aan de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Ten derde regelt dit wetsvoorstel dat een school na inschrijving van een nieuwe leerling, gegevens van een eerdere school kan opvragen die opgenomen zijn in het Basis Register Onderwijs (BRON) van DUO.

Het wetsvoorstel voorziet erin dat door het gebruik van het BSN de digitale overdracht van gegevens technisch aanmerkelijk wordt vereenvoudigd. Hiermee wordt beoogd bij te dragen aan een soepelere overgang van leerlingen naar het vervolgonderwijs. Dit laatste wordt door deze leden toegejuicht. Zij hebben echter een aantal vragen en bedenkingen bij het wetsvoorstel aangaande de gegevens die uitgewisseld worden, de beveiliging van de uitwisseling en het toezicht daarop, de positie en rechten van leerlingen en ouders, enige aansprakelijkheidsaspecten en de reikwijdte van het gebruik van het BSN.

De leden van de **D66**-fractie hebben met instemming kennis genomen van het wetsvoorstel. Deze leden hebben nog enkele vraagpunten over de waarborging van de privacy en de registratie en uitwisseling van bijzondere persoonsgegevens.

2. Algemeen

Privacy en meerwaarde

De leden van de **VVD**-fractie wijzen erop dat de Raad van State (RvS) over dit wetsvoorstel een aantal zeer kritische opmerkingen heeft gemaakt, die geleid hebben tot enkele wijzigingen in het wetsvoorstel – zoals het afzien van de mogelijkheid om nieuwe soorten informatie zonder meer toe te laten. Deze leden zijn het eens met de vele kritiek van de RvS, maar vinden de aanpassingen van de wet niet voldoende. Ook zijn zij verontrust over de beperkte commentaren van de Tweede Kamer, terwijl hier naar hun mening een zoveelste poging wordt gedaan door de overheid om greep te krijgen op het privéleven van burgers. Zowel de wetgeving inzake het Elektronisch Kind Dossier (EKD), het Elektronisch Patiënten Dossier (EPD) als nu ook weer die inzake het Elektronisch Leerlingen Dossier (ELD), geeft blijk van onvoldoende begrip van en respect voor de privacy van de burger. Deze leden vinden dit een ernstige zaak. Wat zij treffen in vrijwel alle stukken over dit wetsvoorstel is de vanzelfsprekendheid waarmee iedereen – behalve de RvS – het over het ELD heeft. Dit wijst niet op een juiste antenne voor de privacyaspecten van het ELD, dat overigens wel onder de Wet Bescherming Persoonsgegevens valt. Deze leden vragen of het ELD voor kinderen die het goed doen in het onderwijs (80–90%) meerwaarde heeft en waar deze meerwaarde uit bestaat. De leden van de **PvdA**-fractie sluiten zich bij de opmerkingen en vraag aan.

Bij de behandeling van het wetsvoorstel BSN in de Eerste Kamer werd al in 2007 een overkoepelend beoordelingskader BSN bepleit.¹ Voorzien werd dat in meer sectoren het BSN in toenemende mate gebruikt zou gaan worden. In 2008–2009 bleek dat ook met de wetsvoorstellen «Regels voor gebruik van het BSN in de zorg»² en de Aanpassingswet BSN»³ – voor gebruik (onder meer) op OCW-terrein. De staatsecretaris van Binnenlandse Zaken heeft op 12 oktober jl. laten weten de Eerste Kamer te zullen informeren over of er – en indien mogelijk, in de komende twee jaar – een overkoepelend beoordelingskader BSN gerealiseerd kan worden op basis van de wetgeving met betrekking tot het BSN die in de diverse sectoren geldt. Van belang voor deze toezegging zijn vooral uitbreidingen door middel van koppelingen van het BSN naar andere systemen en in het bijzonder naar commerciële partijen, zo menen de leden van de **SP**-fractie. De leden van de **PvdA**-fractie ondersteunen deze visie. In 2009 is er met het wetsvoorstel «Wijziging van onderwijswetten in verband met vereenvoudiging van de procedure voor verzuimmelding» in de onderwijssector al een uitbreiding van de gegevensverstrekking met BSN mogelijk gemaakt met betrekking tot verzuimmelding aan de gemeenten vanuit BRON door DUO.⁴ Met het wetsvoorstel «Recht op kinderbijslag voor 16- en 17-jarigen» is in 2010 vervolgens de doorkoppeling met het BSN mogelijk gemaakt naar de Sociale Verzekeringsbank.⁵ Van die koppeling is in het derde kwartaal ook feitelijk gebruik gemaakt. In tenminste drie verschillende gemeenten was een leerplichtambtenaar van mening dat – gezien het verzuim – de betreffende ouders niet meer aan de vereisten voldeden voor kinderbijslag voor hun 16- of 17-jarige kind.⁶ Ouders stellen mede tegen de achtergrond van deze ervaringen aan Eerste Kamerleden de vragen: «Hoe wordt voorkomen dat ELD-gegevens bij andere instanties belanden? Ook op langere termijn?» Derhalve vragen deze leden met nadruk of de regering in de nabije of verre toekomst ook uitbreiding van geautoriseerde toegang tot ELD-gegevens bij het landelijke schakelpunt voorziet voor partijen buiten de onderwijssector? Bijvoorbeeld dat toegang mogelijk wordt voor gemeenten, het CWI, (stage)bedrijven of voor melders bij de Verwijsindex risicjongeren?⁷ Of dat toegang ook mogelijk wordt voor schoolartsen die voor 5-, 10- en 13-jarigen een vragenlijst «vroegsignalering psychosociale problemen» hanteren, en die gegevens aan het ELD zouden kunnen toevoegen? Of om het ELD met het EKD-JGZ te koppelen?⁸ Of het ELD te koppelen voor andere doeleinden? Zijn er wetsvoorstellen voorzien ten behoeve van de wettelijke onderbouwing? Gaarne een toelichting van de regering.

De leden van de **D66**-fractie zouden graag meer helderheid krijgen over het gebruik en de doelomschrijving van de uitwisselingsmogelijkheid van gegevens. Het aantal te dienen doelen van digitale gegevensregistratie en uitwisseling begon met de telling van leerlingenaantallen, daarna werd ook het terugdringen van schooluitval toegevoegd als doel voor gegevens-uitwisseling en registratie. In dit voorstel staat het waarborgen van de doorlopende leerlijn centraal. Het komt deze leden voor dat dit gerechtvaardigde doelen zijn voor gegevensregistratie. Toch staan zij kritisch ten opzichte van het toevoegen van doelomschrijvingen bij gegevensopslag. Voorziet de regering nog verdere doeluitbreidingen van de opgeslagen gegevens?

¹ Kamerstukken I 2005/06, 30 312, nr. A.

² Kamerstukken I 2006/07, 30 380, nr. A.

³ Kamerstukken I 2008/09, 30 907, nr. A.

⁴ Kamerstukken I 2008/09, 31 289, nr. A.

⁵ Kamerstukken I 2008/09, 31 890, nr. A.

⁶ Aanhangsel Handelingen II 2009/10, nr. 3121.

⁷ Kamerstukken I 2008/09, 31 855, nr. A.

⁸ Kamerstukken I 2007/08, 31 316, nr. A.

3. Koppeling tussen de dossiers en beveiliging

Privacy bij en alternatieven voor koppeling dossiers

Hoe denkt de regering te voorkomen dat uiteindelijk, door slimme maar ongewenste koppelingen tussen verschillende dossiers – bijvoorbeeld in de sfeer van gezondheidszorg, onderwijs en justitie – heel veel privacy-gevoelige informatie over burgers gecombineerd beschikbaar komt en gebruikt kan worden? Juist het gebruik van het unieke persoonsgebonden nummer maakt dat risico niet denkbeeldig, menen de leden van de **CDA**-fractie.

Zijn er alternatieven voor een landelijk schakelpunt/digitaal postkantoor overwogen, zoals een ELD in beheer van de ouders/leerling in een digitaal kluisje of op een stick, zo vragen de leden van de **SP**-fractie. Zo ja, welke zijn de voor- en nadelen van de gemaakte keuze? Zo nee, waarom zijn geen alternatieven overwogen? De leden van de **PvdA**-fractie sluiten zich aan bij deze vragen.

Normen voor uitwisseling van gegevens

Kan de regering aan de leden van de **SP**-fractie toelichten aan welke normen een school moet voldoen voor de elektronische uitwisseling van leer- en begeleidingsgegevens zoals in een ELD? Is dit in overeenstemming met de «NEN 7510» die voor het EPD geldt? Hoeveel van de scholen voldoet momenteel aan die normen? Kan de regering per schoolsoort aangeven hoeveel procent van de scholen gekwalificeerd is voor uitwisseling van gegevens met het ELD? Kan de regering toelichten of de beveiligingsnormen hetzelfde zijn of verschillen: voor de lokale uitwisseling van gegevens, voor het school informatiesysteem, voor regionale informatie-uitwisseling – zoals bijvoorbeeld in het regionale overstap en informatie uitwisselingsysteem tussen scholen (ROISS) in de regio Den Haag – en voor uitwisseling tussen scholen via het landelijke schakelpunt, ofwel het digitale postkantoor? De leden van de **PvdA**-fractie sluiten zich bij deze vragen aan.

Werkwijze en beveiliging

De leden van de **VVD**-fractie vragen zich af of het om één landelijk dossier gaat dat wordt aangelegd of dat er gewerkt wordt met aan elkaar gekoppelde dossiers of met signaleringsfuncties? Wordt het ELD gelieerd aan het EKD, en de Verwijsindex? Hoe zal dit gebeuren? Ook vragen deze leden zich af hoe de beveiliging op de scholen wordt afgedwongen.

Naar de leden van de **SP**-fractie begrijpen stuurt een school – volgens een bepaalde dataset, bijvoorbeeld die dataset voor de overgang van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs – gegevens van een leerling naar het landelijke schakelpunt, voorzien van een digitale handtekening. Vervolgens kan de ouder of leerling van 16 jaar of ouder – ingelogd met Digid+ – deze gegevens inzien en digitaal toestemming geven dat school X de gegevens mag ophalen. School X, die van deze nieuwe leerling het BSN (of onderwijsnummer) heeft gekregen en geautoriseerd is, kan dan de gegevens ophalen. De gegevens blijven maar voor een beperkte periode – waarin de leerling van school verandert – bij het landelijke schakelpunt opgeslagen. Kan de regering aangeven of het voorgaande een correct begrip is van de werkwijze voor het ELD via het landelijke schakelpunt? Zo nee, dan gaarne een toelichting van de regering op de werkwijze. Zo ja, is Digid+ wel van een voldoende beveiligingsniveau om ouders/leerlingen toegang tot het ELD te bieden? Voor patiëntentoeegang tot het EPD wordt dit immers niet voldoende bevonden en wordt er

momenteel een speciale EPD-Digid (een smartcard met een gekwalificeerd PKI-overheid certificaat) ontwikkeld. Deze leden vragen zich ook af hoe autorisatie van de ophaler van ELD-gegevens van de nieuwe school plaats vindt? Niet met een UZI-pas (zoals in de zorg), maar hoe wel? Welke betekenis kan logging hier hebben? Is het systeem voldoende beveiligd zodat alleen die gegevens waarvoor toestemming is verleend kunnen worden opgehaald? Hoelang bewaart een school de gegevens nog na doorgifte? Stopt dit zodra deze bij de nieuwe school zijn binnengehaald? Krijgt de vorige school van de aankomst van de gegevens dan bericht? Of is gegevensvernietiging in het systeem ingebouwd, of anderszins geregeld? De leden van de **PvdA**-fractie sluiten zich aan bij bovenstaande vragen en opmerkingen van de SP-fractie.

Aansluiting op BRON

Volgens de informatie op de site van BRON is momenteel circa 75% van de bekostigde scholen aangesloten op BRON. Kan de regering aan de leden van de **SP**-fractie toelichten aan welke beveiligingseisen de informatiesystemen van deze scholen moeten voldoen? Voldoen zij daar ook aan en welke instantie toetst dit? Voldoet het overige kwart van de scholen niet aan deze beveiligingsnormen? Of zijn er andere redenen waarom zij nog niet zijn aangesloten? Wanneer verwacht de regering een aansluiting van 100%?

Zijn er overigens ook niet-bekostigde scholen op BRON aangesloten? Zo nee, zullen deze nog wel worden aangesloten op BRON? Mag er van worden uitgegaan dat de voorschriften over verdere gegevensuitwisseling met behulp van het BSN, zoals in dit wetsvoorstel, tevens gelden voor niet-bekostigde scholen?

4. Specificatie van leer- en begeleidingsgegevens

Specificatie van de gegevens (in AMvB's)

In het landelijke BRON staan naast personalia een beperkt aantal standaard leergegevens. Dat de school deze straks van een nieuwe leerling bij BRON kan opvragen, in plaats van dat de leerling deze (opnieuw) moet verstrekken, vermindert papierwerk. Mits het ophalen van de gegevens uit BRON (zgn. PULL-gegevens) voldoende is beveiligd, hebben de leden van de **SP**-fractie hierbij geen verdere vragen. Dit geldt eveneens voor de leden van de **PvdA**-fractie.

Bij de informatie-uitwisseling tussen scholen gaat het om andere, veelal niet-gestandaardiseerde leer- en ook begeleidingsgegevens. Tot nu toe werden dergelijke gegevens waar nodig ook wel gewisseld, menen deze leden. Door het wetsvoorstel gaat het echter om een veel grootschaliger en ongevraagde levering van gegevens van de laatste school aan de volgende (PUSH-gegevens). Risico van verkeerde interpretaties en stigmatisering is in een dergelijke situatie vele malen groter dan bij een «warme overdracht» van informatie, waarbij voor de ontvangende partij de context van de gegevens meestal wel duidelijk is.¹ Dat klemt bij de uitwisseling van leergegevens, maar – zonder dat deze duidelijk zijn afgebakend – nog meer bij begeleidingsgegevens. Deze leden vonden daarom het oorspronkelijke wetsvoorstel niet acceptabel. De staatssecretaris heeft tijdens behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer alsnog besloten in de gewenste afbakening en specificatie van gegevens in een AMvB te voorzien en bij amendement is er een voorhangbepaling bij beide Kamers in het wetsvoorstel opgenomen.² Kan de regering inzage geven in de conceptteksten van de AMvB's? Daarmee doelen deze leden op zowel de AMvB waarin voor het primair onderwijs (PO) en het (voortgezet) speciaal onderwijs (V)SO voorschriften worden gegeven

¹ Kamerstukken I 2009/10, 31 466, nr. F.

² Kamerstukken II 2010/11, 32 176, nr. 12.

betreffende het onderwijskundige rapport, als de AMvB waarin de voor het voortgezet onderwijs (VO) en de voor de beroeps- en volwassenen-educatie (BVE) bedoelde afbakening van leer- en begeleidingsgegevens wordt gegeven.

De leden van de **D66**-fractie hebben kennis genomen van het voornemen om in een AMvB te verduidelijken welke categorieën leer- en begeleidingsgegevens met het persoonsgebonden nummer mogen worden uitgewisseld. In de nota naar aanleiding van het verslag merkt de staatssecretaris op dat de professional van geval tot geval zal moeten beoordelen of uitwisseling van specifieke gegevens gerechtvaardigd is.¹ De collegiale praktijk in het onderwijs, zo lezen deze leden, moet de toetsing van uitwisseling van privacygevoelige informatie verder normeren. Zij vragen zich af of deze praktijktoetsing niet in veel gevallen tot gevolg heeft dat er meer gegevens worden uitgewisseld dan strikt noodzakelijk is voor de vervulling van de onderwijsstaak. Welke stappen wil de regering ondernemen om het overmatig uitwisselen van informatie te beperken?

Datasets in het ELD

Is de regering voornemens de datasets – zoals die nu per scharnierpunt als «het standaard ELD» staan op www.lerendoorgeven.nl – in de AMvB's op te nemen? Kan de regering aan de leden van de **SP**-fractie aangeven hoe groot het draagvlak onder scholen, medewerkers van zorg- en adviesteams, personeel van expertisecentra en onder ouders en leerlingen is voor deze datasets in het ELD?

In deze datasets komen onder meer de volgende gegevens voor: het geboorteland (code), het geboorteland van de vader en de moeder, de nationaliteit, de tweede nationaliteit, de datum van ingang van de nationaliteit, de datum van vestiging in Nederland en de verblijfstitel. Is de regering van mening dat deze gegevens over een leerling in een ELD geregistreerd mogen worden? Zo ja, kan de regering toelichten welk betekenis deze gegevens hebben voor het onderwijs en de begeleiding aan de leerling? Is advies ingewonnen van het CBP, of heeft het College hierover op eigen initiatief advies gegeven? Zo ja, hoe luidt het advies? Zo nee, is de regering bereid dit alsnog te aan het CBP te vragen? Wordt de Onderwijsinspectie ook gevraagd om een beoordeling van de datasets en of deze mogelijk overbodige en/of ongewenste items bevatten? Er wordt overigens ook gesproken van een «ELD-plus», dat datasets bevat voor speciale groepen leerlingen. Deelt de regering de mening dat ook deze datasets aan de afbakening, zoals die in de AMvB zal komen te staan, zullen moeten voldoen?

Gegevens met betrekking tot godsdienst en ras

Begrijpen de leden van de **SP**-fractie de beantwoording door de staatssecretaris in de nota naar aanleiding van het verslag goed, dat verwerking van de gegevens omtrent iemands godsdienst wel in het ELD op scholen in het bijzonder onderwijs is toegestaan, maar niet in het openbaar onderwijs?²

Gegevens over godsdienst en ras mogen in beginsel niet worden verwerkt, tenzij het gaat om speciale begeleiding van een leerling. De leden van de **D66**-fractie vragen zich af waarom deze registratie noodzakelijk is voor de speciale begeleiding van een leerling. Kan de regering praktijkvoorbeelden geven waarin de verwerking van deze bijzondere persoonsgegevens noodzakelijk is om dit doel te dienen?

¹ Kamerstukken II 2009/10, 32 176, nr. 6, p. 5

² Kamerstukken II 2009/10, 32 176, nr. 6, p. 14.

5. Rechten van ouders en kinderen bij het ELD

Toestemming

De leden van de **VVD**-fractie merken op dat er toestemming nodig is voor de opslag van de gegevens: eerst van de ouders en vanaf het 16e jaar van de leerling zelf. Er is echter geen enkele procedure voorgeschreven in het wetsvoorstel en de vraag is wat er gebeurt als de school een handje licht. Niets, denken deze leden, want wie komt daar achter? Scholen geven zelf aan dat er geen tijd en mogelijkheid is om te voldoen aan het toestemmingsvereiste. Graag een reactie van de regering op de opmerkingen en vragen.

Het is de leden van de **SP**-fractie niet duidelijk of ouders/leerlingen enkel voor het *gehele* ELD toestemming kunnen geven of deze kunnen weigeren, of dat zij dit ook voor *delen* van het ELD kunnen doen. Kan de regering dit toelichten? Wat zijn de gevolgen als er geen toestemming (bewust niet, vergeten of om andere redenen) wordt gegeven? Mogen de ELD-gegevens dan niet door de nieuwe school worden opgehaald?

Expiratie

Wat de leden van de **VVD**-fractie in het bijzonder missen, is een regeling voor de expiratie van het dossier. De RvS heeft hier trouwens ook naar gevraagd en de regering heeft hierop niet geantwoord. Zoals het er nu uitziet, zal straks wellicht via het BSN gemakkelijk toegang tot het ELD mogelijk zijn. Zo wordt de boze droom wellicht realiteit, dat burgers van de wieg tot het graf door (semi)overheidsinstellingen in dossiers worden opgeslagen en kunnen worden gevolgd. Deze leden pleiten voor tenminste een duidelijke markering, afsluiting en eventuele vernietiging van de dossiers, misschien met uitzondering van enkele zeer moeilijke – door de wet aan te geven – gevallen.

Toegang tot en recht op inzage (van de uitwisseling) en aanpassing van gegevens

De leden van de **VVD**-fractie vragen zich af wie er toegang hebben tot het ELD. Hebben ouders de mogelijkheid de dossiers te bekijken en/of muteren? Wie hebben er verder toegang tot het ELD? De leden van de **PvdA**-fractie sluiten zich bij deze vragen aan.

Kunnen ouders/leerlingen de ELD-gegevens ook corrigeren, zo vragen de leden van de **SP**-fractie. Hoe gaat dat in z'n werk? Beschikt de regering over gegevens over hoe vaak correctie respectievelijk afscherming van gegevens door ouders/leerlingen wordt gevraagd?

Kan de regering aangeven aan de leden van de **D66**-fractie of het voor ouders/leerlingen mogelijk is om in te zien met wie gegevens zijn uitgewisseld en zo ja, welke gegevens zijn uitgewisseld?

Verzet tegen verwerking en uitwisseling van gegevens

Hoeveel verzet er is tegen verwerking van leer- en begeleidingsgegevens in een ELD? Kan de regering aan de leden van de **SP**-fractie toelichten waar ouders of leerlingen met eventuele problemen, bezwaren en/of klachten met betrekking tot het ELD terecht kunnen? Hoe vindt de communicatie over het ELD plaats? Welke rol vervult het ministerie van OCW daarin?

In de nota naar aanleiding van het verslag worden een aantal categorieën genoemd van informatie die verwerkt en uitgewisseld kan worden.¹ Een

¹ Kamerstukken II 2009/10, 32 176, nr. 6, p. 7.

leerling zou terechte bezwaren kunnen hebben tegen het uitwisselen van bepaalde gegevens, bijvoorbeeld wanneer deze betrekking hebben op «algemene leerling-kenmerken» of «gezondheidskenmerken». De leden van de **D66**-fractie vragen de regering welke stappen een leerling kan nemen wanneer er een uitwisseling van gegevens kan plaatsvinden die hij/zij partieel onwenselijk acht, bijvoorbeeld op het terrein van gezondheidskenmerken. Is de regering het met deze leden eens dat een leerling of zijn wettelijk vertegenwoordiger andere belangen kunnen hebben bij het al dan niet uitwisselen van specifieke gegevens dan de betrokken onderwijsinstellingen? Is het voor een leerling of zijn wettelijk vertegenwoordigers mogelijk zich te verzetten tegen een gedeelte van de gegevensuitwisseling?

6. Uitvoerbaarheid

Beveiliging van gegevens

Uiteindelijk moet er op het niveau van de individuele scholen invulling worden gegeven aan de informatiebeveiliging. Om deze informatiebeveiliging te realiseren zullen scholen daadwerkelijk invulling moeten geven aan de regels met betrekking tot de aard en omvang van gegevens, de bewaartermijnen et cetera. De regering betoont zich in de stukken bij het wetsontwerp optimistisch over de medewerking van het veld, en wijst onder meer naar afspraken met koepelorganisaties. Zonder daar aan af te willen doen, blijft de vraag van de leden van de **CDA**-fractie of ook op het niveau van de individuele school, waar gegevens daadwerkelijk verwerkt worden, een beveiligingsniveau «vergelijkbaar met betalingsverkeer» valt te realiseren. Zijn veel lokale schoolorganisaties daarvoor niet te klein, en niet opgeleid en toegerust, zo vragen deze leden zich af. De regering verwijst in deze ook naar de verantwoordelijkheid van de onderwijsprofessionals. Hoe beoordeelt de regering in het kader van deze wet het gegeven dat professionals in het onderwijs, in tegenstelling tot bijvoorbeeld medici, geen aan het beroep verbonden geheimhoudingsplicht hebben?

De leden van de **SP**-fractie vragen zich af wie er verantwoordelijk is voor het correcte ophalen van de gegevens. Dit gebeurt immers door de nieuwe school aan de hand van het van de leerling gekregen BSN. Is de school verplicht tot verificatie van het BSN? Hoe gebeurt dat bij leerlingen die jonger zijn dan 14 jaar, die niet verplicht zijn een identiteitsbewijs bij zich te dragen? Hoe is de aansprakelijkheid geregeld bij verlies, inbraak, diefstal of misbruik van de bewaarde of doorgegeven ELD-gegevens?

Toezicht

De inspectie voor het Onderwijs wordt belast met het toezicht op de naleving van de standaarden die in verband met de privacybescherming zijn geformuleerd. De leden van de **CDA**-fractie vragen de regering of de Onderwijsinspectie voor deze taak is toegerust. De leden van de **PvdA**-fractie ondersteunen deze vraag.

Kan de regering aan de leden van de **SP**-fractie toelichten waarop het CBP en waarop de Onderwijsinspectie toeziet, met betrekking tot de uitwisseling tussen scholen van leer- en begeleidingsgegevens, gekoppeld aan een BSN? Is er intussen van het CBP een reactie ontvangen op de vraag of zij de controle nog met de huidige formatie kan uitvoeren?¹

¹ Kamerstukken II 2010/11, 32 176, nr. 13.

7. Tot slot

Naleving

De informatieplicht van basisscholen om ouders te informeren over het onderwijskundig rapport bleek voor een groot deel niet te worden nageleefd, zo constateren de leden van de **SP**-fractie. Hoe wordt dit door de regering verbeterd?

Evaluatie

Bij amendement is in het wetsvoorstel opgenomen dat er binnen drie jaar na inwerkingtreding van het wetsvoorstel aan de Staten-Generaal een verslag wordt gedaan over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk.¹ Kan de regering aan de leden van de **SP**-fractie toelichten welke instantie(s) dit evaluatieverslag zal/zullen gaan maken?

De leden van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschapsbeleid zien de reactie van de regering met belangstelling tegemoet.

De voorzitter van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschapsbeleid,
Dölle

De griffier van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschapsbeleid,
De Boer

¹ Kamerstukken II 2010/11, 32 176, nr. 11.